

14 Ιουλίου, 2009

ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΟ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

[ΗΛΙΑΔΗΣ, ΚΡΑΜΒΗΣ, ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ, Δ/στές]

ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΙΧΑΛΙΑΣ,

Εφεσείων,

v.

ΧΡΙΣΤΙΝΑΣ Α. ΙΩΑΝΝΟΥ – ΜΙΧΑΛΙΑ (ΑΡ. 1),

Εφεσίβλητης.

(Εφεση Αρ. 15/2007)

Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων — Αίτηση διαζυγίου — Παραπομπή από το Δευτεροβάθμιο Οικογενειακό Δικαστήριο στο Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, υπό μορφή προδικαστικού ερωτήματος, θέματος ερμηνείας σχετικά με την αναδρομικότητα του Κανονισμού 1347/2000 (ΕΚ), κατά τη δικαστική διαδικασία αιτήσεως διαζυγίου η οποία καταχωρήθηκε στην Κύπρο πριν από την ημερομηνία ένταξης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση από Κύπριο πολίτη μονίμως εγκατεστημένο στην Αγγλία — Ποια η προκαταρκτική προσέγγιση σε σχέση με την αναδρομικότητα του προαναφερθέντος Κανονισμού από το Δευτεροβάθμιο Οικογενειακό Δικαστήριο της Κύπρου.

Οι διάδικοι Κύπριοι πολίτες οι οποίοι γεννήθηκαν και διέμεναν στην Κύπρο, τέλεσαν το 1988 θρησκευτικό γάμο στη Λεμεσό. Ακολούθως εγκαταστάθηκαν στην Αγγλία όπου και είχαν τον τόπο διεξαγωγής της εργασίας τους. Στις 2.4.2003, ο εφεσείων καταχώρησε αίτηση διαζυγίου στο Οικογενειακό Δικαστήριο Λευκωσίας. Στις 1.5.2004, η εφεσίβλητη καταχώρησε αίτηση διαζυγίου στην Αγγλία, η οποία αναστάληκε στη βάση των προνοιών του Άρθρου 11.2 του Ευρωπαϊκού Κανονισμού 1347/2000 [Council Regulation (EC)], γνωστού ως Βρυξέλλες II, στο εξής ο Κανονισμός 1347/2000 (ΕΚ), ενόψει της προγενέστερης καταχώρησης αίτησης διαζυγίου του εφεσείου στην Κύπρο.

Στις 24.11.2004 η εφεσίβλητη καταχώρησε αίτηση στο Κυπριακό Οικογενειακό Δικαστήριο ζητώντας την απόρριψη της αίτησης διαζυγίου του εφεσείου στην Κύπρο, γιατί, όπως ισχυρίζετο, το Κυπριακό Δικαστήριο εστερείτο δικαιοδοσίας αφού ούτε ο εφεσείων ούτε η εφεσίβλητη είχαν τη διαμονή τους ή τον τόπο εργασίας τους στην

Κύπρο, σύμφωνα με το Άρθρο 12(1)(α) του περί Οικογενειακών Δικαστηρίων Νόμου αρ. 23/90.

Στις 27.9.2007 το Οικογενειακό Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι εφόσον η αίτηση διαζυγίου στην Κύπρο καταχωρήθηκε στις 2/4/2003 και η Κύπρος κατέστη επίσημα μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης την 1/5/2004, ο Κανονισμός 1347/2000 (Ε.Κ.) (ο οποίος τέθηκε σε εφαρμογή την 1/3/2001) δεν εφαρμοζόταν πριν από την 1/5/2004 και έτσι το Οικογενειακό Δικαστήριο δεν είχε δικαιοδοσία να εξετάσει την αίτηση διαζυγίου.

Το Δικαστήριο απέρριψε την αίτηση διαζυγίου του εφεσεϊοντος με έξοδα εις βάρος του, χωρίς προηγουμένως να ικανοποιήσει αίτημα του εφεσεϊοντος δυνάμει του Άρθρου 234 της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, να παραπέμψει προδικαστικό ερώτημα στο Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (Δ.Ε.Κ.) σε σχέση με το κατά πόσο ο Κανονισμός 1347/2000 (Ε.Κ.) ετύγχανε εφαρμογής στην παρούσα περίπτωση.

Ο εφεσεϊων εφεσίβαλε την απόφαση υποστηρίζοντας ότι το πρωτόδικο Δικαστήριο εσφαλμένα,

1. αποφάνθηκε ότι για να αναλάβει δικαιοδοσία θα έπρεπε οι διάδικοι να είχαν συνεχή διαμονή τριών μηνών στην Κύπρο πριν την καταχώρηση της αίτησης·
2. έκρινε ότι δεν είχε δικαιοδοσία σύμφωνα με τις πρόνοιες του Άρθρου 42 του Κανονισμού 1347/2000 (Ε.Κ.) να επιληφθεί της αίτησης· και
3. παρέλειψε να παραπέμψει το θέμα στο Δ.Ε.Κ. για γνωμάτευση.

Αποφασίστηκε ότι:

1. Το θέμα της δικαιοδοσίας και κατά τόπο αρμοδιότητας του Οικογενειακού Δικαστηρίου δυνάμει του περί Οικογενειακών Δικαστηρίων Νόμου 23/90, κρίθηκε σε προγενέστερη υπόθεση μεταξύ των διαδίκων και επομένως αποτελεί δεδικασμένο το οποίο εμποδίζει τον εφεσεϊοντα να επαναφέρει το θέμα. Αυτό εξάλλου, επιβεβαιώνεται και από το ίδιο το πρωτόδικο δικαστήριο με την απόφασή του ημερομηνίας 4.7.2007.
2. Η προκαταρκτική προσέγγιση του Δευτεροβάθμιου Οικογενειακού Δικαστηρίου είναι ότι ο Κανονισμός 1347/2000 (Ε.Κ.) δεν τυγχάνει εφαρμογής, εφόσον η Κύπρος εντάχθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση την 1.5.2004 και ο Κανονισμός δεν μπορεί να έχει αναδρομική ισχύ. Παρά ταύτα όμως, επειδή η ερμηνεία του παρόντος Δικαστηρίου

σχετικά με την αναδρομικότητα του Κανονισμού επηρεάζει το Κοινοτικό Δίκαιο, το θέμα δεν μπορεί παρά να παραπεμφθεί στο Δ.Ε.Κ. υπό μορφή προδικαστικού ερωτήματος.

3. Από τα ενώπιον του παρόντος Δικαστηρίου πρακτικά, φαίνεται ότι το Οικογενειακό Δικαστήριο δεν άσκησε καν την διακριτική του ευχέρεια, αλλά το ίδιο ερμήνευσε τον Κανονισμό 1347/2000 (Ε.Κ.) χωρίς να το απασχολήσει το θέμα αν θα έπρεπε ή όχι να παραπέμψει προδικαστικό ερώτημα στο Δ.Ε.Κ., ενόψει του γεγονότος ότι ετίθετο ζήτημα ερμηνείας του Κοινοτικού Δικαίου.

4. Το παρόν Δικαστήριο, για ολοκλήρωση της διαδικασίας, έχει ετοιμάσει ξεχωριστή «Διαταγή» η οποία και επισυνάπτεται, με την οποία θα γίνει η σχετική παραπομπή.

Η έφεση έγινε δεκτή με €2.500 έξοδα υπέρ του εφεσεύοντος και εναντίον της εφεσίβλητης. Εκδόθηκε διαταγή για αναστολή της διαδικασίας, μέχρι να εκδοθεί η απόφαση του Δ.Ε.Κ. επί του προδικαστικού σημείου.

Έφεση.

Έφεση από τον εφεσεύοντα εναντίον της απόφασης του Οικογενειακού Δικαστηρίου Λευκωσίας (Σεργίδης, Π.Ε.Δ.), (Αίτηση Αρ. 208/03), ημερομ. 27.9.2007.

Γ. Τριανταφυλλίδης με Ν. Παρτασίδου, για τον Εφεσεύοντα.

Αλ. Μαρκίδης με Ν. Μακρίδη, για την Εφεσίβλητη.

Cur. adv. vult.

ΗΛΙΑΔΗΣ, Δ.: Η απόφαση είναι ομόφωνη.

(α) Τα γεγονότα

Οι διάδικοι, οι οποίοι είναι Κύπριοι πολίτες, γεννήθηκαν και διέμεναν μέχρι το 1988 στην Κύπρο. Το 1988 τέλεσαν θρησκευτικό γάμο στη Λεμεσό και ακολούθως εγκαταστάθηκαν στην Αγγλία όπου και είχαν τον τόπο διεξαγωγής της εργασίας τους. Ως αποτέλεσμα διαφορών που προέκυψαν μεταξύ τους, ο Εφεσεύων καταχώρισε στις 2/4/2003 αίτηση διαζυγίου στο Οικογενειακό Δικαστήριο Λευκωσίας. Δεκαοκτώ μήνες αργότερα και πιο συγκεκρι-

902

μένα την 1/5/2004, η Εφεσίβλητη καταχώρισε και αυτή αίτηση διαζυγίου στην Αγγλία. Το αρμόδιο Αγγλικό Δικαστήριο, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Άρθρου 11.2 του Ευρωπαϊκού Κανονισμού 1347/2000 [Council Regulation (EC)], γνωστού ως Βρυξέλλες ΙΙ, στο εξής ο Κανονισμός 1347/2000 (Ε.Κ.), ανέστειλε την ενώπιόν του διαδικασία έχοντας υπόψη την προγενέστερη καταχώριση αίτησης διαζυγίου εκ μέρους του Εφεσεύοντος στην Κύπρο. Το άρθρο 11.2 του Κανονισμού 1347/2000 (Ε.Κ.) προνοεί ότι:-

«2. Where proceedings for divorce, legal separation or marriage annulment not involving the same cause of action and between the same parties are brought before courts of different Member States, the court second seised shall of its own motion stay its proceedings until such time as the jurisdiction of the court first seised is established.»

Επτά μήνες αργότερα, στις 24/11/2004 η Εφεσίβλητη καταχώρισε αίτηση στο Κυπριακό Οικογενειακό Δικαστήριο, με την οποία ζητούσε την απόρριψη της αίτησης διαζυγίου που είχε καταχωρίσει ο Εφεσείων στην Κύπρο, γιατί σύμφωνα με τους ισχυρισμούς της το Κυπριακό Οικογενειακό Δικαστήριο εστερείτο δικαιοδοσίας αφού ούτε ο Εφεσείων ούτε η Εφεσίβλητη είχαν τη διαμονή τους ή τον τόπο εργασίας τους στην Κύπρο, σύμφωνα με το άρθρο 12(1)(α) του περί Οικογενειακών Δικαστηρίων Νόμου αρ. 23/90. Το πιο πάνω άρθρο προνοεί ότι:-

«12.- (1) Το Οικογενειακό Δικαστήριο είναι αρμόδιο να ακούει και να αποφασίζει για οποιοδήποτε ζήτημα, όταν:

(α) Ο ενάγων ή ο εναγόμενος έχει τη διαμονή του ή τον τόπο διεξαγωγής της εργασίας του μέσα στην επαρχία για την οποία ιδρύθηκε το Οικογενειακό Δικαστήριο.»

Το Οικογενειακό Δικαστήριο αποφάσισε στις 3/7/2006 ότι δεν είχε κατά τόπο αρμοδιότητα να εκδικάσει την αίτηση διαζυγίου εφόσον κανένας από τους διαδίκους δεν είχε τη διαμονή του στην Κύπρο και ταυτόχρονα παρέπεμψε ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου ερώτημα κατά πόσο το άρθρο 12 του Νόμου 23/90 αντέκειται προς τα άρθρα 111, 28 και 30 του Συντάγματος. Στο μεταξύ, διέταξε όπως η διαδικασία αναβληθεί μέχρι να αποφασίσει το Ανώτατο Δικαστήριο για το θέμα της συνταγματικότητας. Η πλήρης Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου τελικά αποφάνθηκε την 1/6/2007 ότι το άρθρο 12 του Νόμου 23/90 δεν συγκρούεται με τα Άρθρα 28, 30 και 111 του Συντάγματος.

Στις 3/7/2007 το Οικογενειακό Δικαστήριο κλήθηκε, κατόπιν αιτήματος που υποβλήθηκε εκ μέρους του Εφεσείοντος, να εξετάσει κατά πόσο ο Κανονισμός 1347/2000 (Ε.Κ.) τύγχανε εφαρμογής στην παρούσα περίπτωση. Το άρθρο 2(1)(β) του πιο πάνω Κανονισμού προσδίδει δικαιοδοσία στα Δικαστήρια μιας χώρας κράτους μέλους να εκδικάζουν αιτήσεις διαζυγίου,

- (i) Στη χώρα όπου οι σύζυγοι διαμένουν (habitually resident), είτε
- (ii) Στη χώρα της υπηκοότητας τους (nationality).

Όπως αναφέρεται στο Άρθρο 2(1)(β):-

«1. In matters relating to divorce, legal separation or marriage annulment, jurisdiction shall lie with the courts of the Member State
.....
.....

(b) of the nationality of both spouses or, in the case of the United Kingdom and Ireland, of the ‘domicile’ of both spouses.»

Αναφορικά με τις προεκτάσεις των προνοιών του Κανονισμού 1347/2000 (Ε.Κ.), το Άρθρο 42 προνοεί ότι:-

«The provisions of this Regulation shall apply only to legal proceedings instituted, to documents formally drawn up or registered as authentic instruments and to settlements which have been approved by a court in the course of proceedings after its entry into force.»

Το Οικογενειακό Δικαστήριο στις 27/9/2007 αποφάνθηκε ότι εφόσον η αίτηση διαζυγίου στην Κύπρο καταχωρήθηκε στις 2/4/2003 και η Κύπρος κατέστη επίσημα μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης την 1/5/2004, ο Κανονισμός 1347/2000 (Ε.Κ.) (ο οποίος τέθηκε σε εφαρμογή την 1/3/2001) δεν εφαρμόζοταν πριν από την 1/5/2004 και έτσι το Οικογενειακό Δικαστήριο δεν είχε δικαιοδοσία να εξετάσει την αίτηση διαζυγίου.

Στη σχετική απόφαση του Οικογενειακού Δικαστηρίου σημειώθηκαν τα πιο κάτω:-

«Εφόσον έχουμε μελετήσει τις δύο απόψεις, αποφασίζουμε ότι θα πρέπει να αποδεχτούμε ως ορθή τη δεύτερη άποψη, δηλαδή την άποψη της Καθ’ ης η Αίτηση, διότι όταν καταχωρήθηκε η προκειμένη αίτηση διαζυγίου, η Κύπρος δεν ήταν μέλος της

904

Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κατά συνέπεια το Δικαστήριο δεν έχει δικαιοδοσία κατά τον ουσιώδη χρόνο με βάση τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό 1347/00

Ενόψει όλων των ανωτέρω, καταλήγουμε ότι δεν έχουμε δικαιοδοσία με βάση τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό 1347/00 και η αίτηση διαζυγίου θα πρέπει να απορριφθεί γι’ αυτό και απορρίπτεται. Επίσης ήδη αποφασίσαμε και η απόφαση μας επικυρώθηκε από το Ανώτατο Δικαστήριο ότι το παρόν Δικαστήριο δεν έχει κατά τόπο δικαιοδοσία, οπότε η αίτηση διαζυγίου απορρίπτεται και λόγω έλλειψης κατά τόπο δικαιοδοσίας.»

Με βάση τα πιο πάνω το πρωτόδικο Δικαστήριο απέρριψε την αίτηση διαζυγίου του Εφεσείοντος λόγω έλλειψης δικαιοδοσίας, με έξοδα σε βάρος του, χωρίς προηγουμένως να παραπέμψει προδικαστικό ερώτημα στο Δ.Ε.Κ.

Με την παρούσα έφεση ο Εφεσείων ισχυρίστηκε ότι η πρωτόδικη απόφαση πρέπει να ακυρωθεί γιατί το πρωτόδικο Δικαστήριο λανθασμένα,

(1) Αποφάνθηκε ότι για την ανάληψη δικαιοδοσίας θα έπρεπε οι διάδικοι να είχαν συνεχή διαμονή τριών μηνών στην Κύπρο πριν από την καταχώριση της αίτησης,

(2) Έκρινε ότι δεν είχε δικαιοδοσία σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 42 του Κανονισμού 1347/2000 (Ε.Κ.) να επιληφθεί της αίτησης· και

(3) Παρέλειψε να παραπέμψει το θέμα στο Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για γνωμάτευση.

(β) Λόγος έφεσης 1 και η κατά τόπον αρμοδιότητα του Οικογενειακού Δικαστηρίου δυνάμει του άρθρου 12(1)(β) του Ν. 23/90.

Ο λόγος έφεσης δεν μπορεί να εξεταστεί λόγω δεδικασμένου. Η πρωτόδικη απόφαση που προσβάλλεται με την παρούσα έφεση είναι αυτή που εκδόθηκε στις 27/9/2007. Όμως, σ' αυτήν το πρωτόδικο Δικαστήριο δεν ασχολείται με τη δικαιοδοσία και την κατά τόπο αρμοδιότητά του, δυνάμει των άρθρων 11 και 12 του περί Οικογενειακών Δικαστηρίων Νόμου 23/90. Εκείνο με το οποίο ασχολήθηκε, ήταν αποκλειστικά για το αν θα μπορούσε να αναλάβει δικαιοδοσία δυνάμει του Κανονισμού 1347/2000 (Ε.Κ.), ώστε να επιληφθεί της αίτησης για λύση του γάμου. Το θέμα της δικαιο-

905

δοσίας και της κατά τόπον αρμοδιότητας του πρωτόδικου Δικαστηρίου δυνάμει του Νόμου 23/90, κρίθηκε σε προγενέστερη απόφαση του, ημερομηνίας 3/7/2006, στην οποία αναφέρθηκε ότι:-

«Σύμφωνα με την παραδοχή που έγινε σήμερα από τις δύο πλευρές, εφόσον ουδείς των διαδίκων διαμένει στην Κύπρο ή έχει τον τόπο διεξαγωγής της εργασίας του από το 1988 στην Κύπρο, είναι προφανές ότι το παρόν Δικαστήριο δεν έχει κατά τόπο αρμοδιότητα και το Δικαστήριο θα πρέπει να αναστείλει την αίτηση που είναι ορισμένη ενώπιον του λόγω έλλειψης δικαιοδοσίας, συγκεκριμένα λόγω έλλειψης κατά τόπο αρμοδιότητας.»

Το Ανώτατο Δικαστήριο την 1/6/2007, με το Νομικό Ερώτημα 357 στην υπόθεση **Μιχαλιός ν. Μιχαλιά (2007) 1(B) A.A.A. 675**, αποφάσισε πως η επίμαχη πρόνοια του άρθρου 12(1)(α) δεν είναι αντισυνταγματική. Μετά την εξέλιξη αυτή και με δεδομένη πλέον την έλλειψη αρμοδιότητας του Οικογενειακού Δικαστηρίου Λευκωσίας να εκδικάσει την αίτηση διαζυγίου, η πλευρά του Εφεσεϊόντος ζήτησε από το Οικογενειακό Δικαστήριο να αποφασίσει κατά πόσο θα μπορούσε να αναλάβει δικαιοδοσία δυνάμει του Κανονισμού 1347/2000 (Ε.Κ.). Αυτό ήταν και το μόνο ζήτημα ενώπιον του πρωτόδικου Δικαστηρίου. Δεν χωρεί αμφιβολία ότι το θέμα της δικαιοδοσίας και κατά τόπο αρμοδιότητας του Οικογενειακού Δικαστηρίου δυνάμει του Νόμου 23/90, κρίθηκε σε προγενέστερη απόφαση (3.7.2006), η οποία δεν εφεσιβλήθηκε, και επομένως αποτελεί δεδικασμένο το οποίο εμποδίζει τον Εφεσεϊόντα να επαναφέρει το θέμα. Αυτό εξάλλου, επιβεβαιώνεται και από το ίδιο το πρωτόδικο δικαστήριο με την απόφαση του ημερομηνίας 4.7.2007.

(γ) Λόγος έφεσης 2 και κατά πόσο το Οικογενειακό Δικαστήριο μπορεί να αναλάβει δικαιοδοσία δυνάμει του Κανονισμού 1347/2000 (ΕΚ).

Έχει υποβληθεί από τον ευπαίδευτο συνήγορο του Εφεσεϊόντος ότι με βάση το Άρθρο 2(1)(β) του Κανονισμού 1347/2000 (Ε.Κ.) που τέθηκε σε εφαρμογή την 1/3/2001, τα Δικαστήρια μιας χώρας κράτους μέλους έχουν δικαιοδοσία να εκδικάζουν αιτήσεις διαζυγίου, εφόσον οι διάδικοι είναι υπήκοοι πολίτες της χώρας εκείνης. Η Κύπρος κατέστη μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης

την 1/5/2004 και ο Κανονισμός 1347/2000 (Ε.Κ.) εφαρμόζεται στην Κύπρο, αφού σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 249 της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι δεσμευτικός για όλα τα μέρη και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος. Εφόσον δε ρητά αναφέρεται στο Άρθρο 42 του Κανονισμού 1347/2000 (Ε.Κ.) ότι οι πρόνοιες του εφαρμόζονται σε

906

δικαστικές διαδικασίες που άρχισαν μετά την 1/3/2001 (η αίτηση διαζυγίου του Εφεσείοντος καταχωρήθηκε στα Κυπριακά Δικαστήρια στις 2/4/2003), το Οικογενειακό Δικαστήριο είχε δικαιοδοσία σύμφωνα με το άρθρο 2(1)(β) να εκδικάσει την υπόθεση, αφού και οι δύο διάδικοι είναι Κύπριοι πολίτες.

Αντίθετη είναι η άποψη της Εφεσίβλητης. Όπως έχει υποβληθεί από τον ευπαίδευτο συνήγορό της, ο Κανονισμός 1347/2000 (Ε.Κ.) δεν περιλαμβάνει πρόνοια ότι εφαρμόζεται αναδρομικά σε σχέση με διαδικασίες που καταχωρήθηκαν σε δικαστήρια των νέων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης πριν από την ένταξη της χώρας στην Ένωση και εφόσον η αίτηση καταχωρήθηκε στις 2/4/2003 και η ένταξη της Κύπρου έλαβε χώρα την 1/5/2004, το Οικογενειακό Δικαστήριο δεν είχε δικαιοδοσία να επιληφθεί της αίτησης. Αναφορικά με την εφαρμογή του Άρθρου 42 υποβλήθηκε ότι οι πρόνοιες του Άρθρου 42(2), οι οποίες αναφέρονται σε αναγνώριση αποφάσεων που αφορούν διαδικασίες που άρχισαν πριν από την εφαρμογή του Κανονισμού αλλά ολοκληρώθηκαν μετά την έναρξη ισχύος του Κανονισμού, ενισχύουν τη θέση της Εφεσίβλητης. Και τούτο γιατί τέτοιες διαδικασίες θα αναγνωρίζονται εφόσον τα δικαστήρια του κράτους μέλους έχουν αναγνωρίσει δικαιοδοσία σύμφωνα με το Κεφάλαιο 11 του Κανονισμού, ή σύμφωνα με σχετική συνθήκη μεταξύ των εμπλεκόμενων κρατών μελών, η οποία βρισκόταν σε εφαρμογή κατά το χρόνο έναρξης των δικαστικών διαδικασιών, κάτι που δεν ισχύει στην παρούσα περίπτωση. Επιπρόσθετα τονίστηκε ότι η αίτηση διαζυγίου, η οποία ήταν εξ υπαρχής άκυρη, δεν μπορεί να διασωθεί με την έγκριση νομοθετικών προνοιών που δεν βρίσκονταν σε ισχύ όταν κατεχωρείτο η αίτηση.

Η προκαταρκτική προσέγγισή μας είναι ότι ο Κανονισμός 1347/2000 (Ε.Κ.) δεν τυγχάνει εφαρμογής, εφόσον η Κύπρος εντάχθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση την 1/5/2004 και ο Κανονισμός δεν μπορεί να έχει αναδρομική ισχύ. Παρά ταύτα όμως επειδή η δική μας ερμηνεία σχετικά με την αναδρομικότητα του Κανονισμού επηρεάζει το Κοινοτικό Δίκαιο, κρίνουμε ότι το θέμα δεν μπορεί παρά να παραπεμφθεί στο Δ.Ε.Κ. υπό μορφή προδικαστικού ερωτήματος.

Ενόψει της πιο πάνω κατάληξής μας, κρίνουμε ότι ο λόγος έφεσης 2 ευσταθεί.

(δ) Λόγος έφεσης 3.

Ο λόγος έφεσης 3 αφορά στην παράλειψη του Οικογενειακού Δικαστηρίου Λευκωσίας να παραπέμψει το ίδιο, όπως του ζητή-

907

θηκε, το προδικαστικό ερώτημα στο Δ.Ε.Κ.

Ο λόγος έφεσης ευσταθεί. Από τη στιγμή που το θέμα της παραπομπής τέθηκε, το Οικογενειακό Δικαστήριο, ως πρωτόδικο δικαστήριο, είχε διακριτική ευχέρεια να το παραπέμψει ή όχι. Από τα ενώπιον μας πρακτικά φαίνεται ότι το Οικογενειακό Δικαστήριο δεν άσκησε καν τη διακριτική του ευχέρεια, αλλά το ίδιο ερμήνευσε τον Κανονισμό 1347/2000 (Ε.Κ.) χωρίς να το απασχολήσει το θέμα αν θα έπρεπε ή όχι να παραπέμψει προδικαστικό ερώτημα στο Δ.Ε.Κ., ενόψει του γεγονότος ότι ετίθετο ζήτημα ερμηνείας του Κοινοτικού Δικαίου.

Έχουμε ήδη αποφασίσει ότι ενδείκνυται η προδικαστική παραπομπή ερωτήματος στο Δ.Ε.Κ. Για ολοκλήρωση της διαδικασίας έχουμε ετοιμάσει ξεχωριστή “Διαταγή”, την οποία επισυνάπτουμε, με την οποία θα γίνει η σχετική παραπομπή.

Υπό τις περιστάσεις η έφεση επιτυγχάνει με €2.500 έξοδα υπέρ του Εφεσείοντος και εναντίον της Εφεσίβλητης. Η πρωτόδικη απόφαση αναφορικά με τη μη εφαρμογή του Κανονισμού 1347/2000 (Ε.Κ.) ακυρώνεται. Εγκρίνεται το αίτημα για αναστολή της διαδικασίας, μέχρι να εκδοθεί η απόφαση του Δ.Ε.Κ. επί του προδικαστικού σημείου.

Η έφεση γίνεται δεκτή με €2.500 έξοδα υπέρ του εφεσείοντος και εναντίον της εφεσίβλητης. Εκδίδεται διαταγή για αναστολή της διαδικασίας, μέχρι να εκδοθεί η απόφαση του Δ.Ε.Κ. επί του προδικαστικού σημείου.

(2009) 1B Α.Α.Δ 899